

การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมสัปปิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี

The Construction of Supplementary Exercises to Develop Creative Thinking in Language of Mattayomsuksa II Students Sumsaopittayakarn School Udon Thani

เกรียงไกร เพชรเสถียร (Kiangkrai Petsatien) *

ธนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (Thanomwan Prasertcha-roensook, Ph.D.) **

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมสัปปิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 40 คน รูปแบบการวิจัย เป็นแบบ One Group Pretest- Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ มีนักเรียนจำนวน 35 คน จากทั้งหมด 40 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 มีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

Abstract

The purpose of this research were to compare the creative thinking in language of Mattayomsuksa II at Sumsaopittayakarn school, before and after using supplementary exercises to Develop Creative Thinking in Language and develop the creative thinking in language and students gained at least 70 percent of an average mean score and 70% or above of the number of students passed the criterion of 70 percent.

The sample group was consisted 40 Mattayomsuksa 2/1 students during the first semester of 2010 school year. The research design of this study was Pre-experimental Design for One Group Pretest-Posttest Design. The tools were used in the research including supplementary exercises to develop creative thinking in language, lesson plans and the creative thinking in language test.

Result of the study showed that the students who obtained by using the supplementary exercises to develop creative thinking in language. They had their average scores of creative thinking in language from the posttest higher than the pretest at the significantly 0.5 level. The 35 students out Of 40 students or 87.50 percent passing the prescribed criterion of 70 percent.

คำสำคัญ : แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

Keywords: Supplementary exercises to Develop Creative Thinking in Language, Creative thinking in Language

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความคิดสร้างสรรค์เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้คนเราหาแนวทางในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอน เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน เพราะความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้เราแก้ปัญหาเดิมด้วยวิธีการใหม่ ช่วยให้เรามีโอกาสใหม่ ๆ ความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ทำให้ได้สิ่งที่ดีกว่า ช่วยให้เราคิดได้อย่างเหมาะสม สำหรับเรื่องนั้น ๆ ในเวลานั้น เพิ่มโอกาสความสำเร็จในการแก้ปัญหาและการทำสิ่งต่าง ๆ แทนการติดยึดรูปแบบเดิม ๆ ซึ่งไม่ได้ช่วยให้เราก้าวไปข้างหน้าแต่อย่างใด ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์แต่อยู่ที่การเรียนรู้ ทักษะและการฝึกฝน หากเราพัฒนาศักยภาพของสมองในส่วนของ “ความคิดสร้างสรรค์” ให้มีประสิทธิภาพ เราจะพบว่าทุก ๆ ปัญหาที่มีคำตอบดี ๆ ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมรอเราอยู่เสมอ ในอดีตระบบการศึกษาสอนให้จำมากกว่าสอนให้คิดนั่นคือ ในระบบการศึกษาไม่มีการสอนวิธีคิดสร้างสรรค์ เราจึงไม่สามารถบอกว่าจะจริงจะเรียกว่าคิดสร้างสรรค์ และไม่รู้ว่าจะเหตุใดเราจึงต้องคิดสร้างสรรค์ด้วย นอกจากนี้ในระบบการศึกษามักจะสอนให้เราคิดว่าคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว โดยประเมินผลด้วยลักษณะถูก-ผิด อย่างเช่น การตอบข้อสอบแบบปรนัยซึ่งทำให้มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ส่งผลให้เกิดการหล่อหลอมโลกทัศน์ว่าทุกปัญหาต้องมีคำตอบที่ถูกต้องข้อหนึ่ง ทั้งที่ในโลกแห่งความเป็นจริง มีความคลุมเครือซับซ้อน และอาจจะไม่มีสิ่งที่ถูกต้องและผิดพลาดได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2549)

ในการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์เสียก่อน ไม่เช่นนั้นแม้ว่าครูจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์เพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของการศึกษาและไม่อาจสอนให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ ดังนั้นคุณสมบัติครู คือ เป็น ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นผู้มีความคิดแปลกใหม่ คิดในสิ่งที่แตกต่างและไม่ซ้ำกับความคิดเดิมหรือของคนอื่น มีความกล้าที่จะทดลองหรือเล่นกับความคิดใหม่ ๆ ของตนเอง ประกอบกับเป็นผู้มีความยืดหยุ่นทั้งการคิดและการกระทำ ไม่ยึดมั่นอยู่กับรูปแบบใดแบบหนึ่งจนเกินไป (อารี พันธุ์มณี, 2543) และ

จากผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ชี้ให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ๆ จะค่อย ๆ สูงขึ้นตามอายุ จนกระทั่งเด็กเรียนอยู่ประมาณระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจะลดลงอย่างเห็นได้ชัดหรือหยุดชะงักหายไปเลย ซึ่งมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กฎระเบียบที่เข้มงวดและการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น การปฏิบัติตามแบบสังคม การรู้จักประนีประนอม ซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลกลัวทำไม่ถูก กลัวการถูกลงโทษ ทำให้เด็กขาดความเป็นอิสระทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ ขาดความกระตือรือร้น กังวลใจ อันเป็นผลทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ลดลง บางคนเมื่อความคิดสร้างสรรค์หายไปแล้วก็อาจจะย้อนกลับมาใหม่ แต่บางคนก็จะหายไปเลย ซึ่งหากพิจารณาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ระบุในมาตรา 7 กล่าวว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนสำนึกถึงความถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และที่สำคัญคือ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning standards) (กรมวิชาการ, 2544) ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังว่านักเรียนต้องรู้ และสามารถทำได้ภายใน 12 ปี มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งกำหนดตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความรู้และประสิทธิภาพต่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถทำได้ในแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่ 1.3 กล่าวว่า จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพและสุนทรียภาพ (กรมวิชาการ, 2546) ซึ่งสรุปได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาในมาตรา 7 นักเรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถพัฒนางาน กระบวนการคิดวิเคราะห์ ได้อย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองและมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง อีกทั้งให้นักเรียนได้แสดงความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดแบบเอเจนซี

สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอนก็เกิดปัญหาด้านความคิดสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2549 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าโรงเรียนสุเมธพิทยาคาร มีผลการจัดการศึกษา ในมาตรฐานที่ 4 ไม่ได้มาตรฐาน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและ มีวิสัยทัศน์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ 1.86 อยู่ในระดับปรับปรุง และจากงานวิจัยหลาย ชิ้น อาทิ อมรลักษณ์ สัพโ (2550); อนงค์ อินตาพรหม (2541); พูลผล ขาววิรัตน์ (2540); ญัฐกานต์ ตันทิพย์ (2547) ได้ชี้ให้เห็นว่า แบบฝึกเสริมทักษะสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนสุเมธพิทยาคาร ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นนวัตกรรมที่จะสามารถแก้ปัญหาและยกระดับคะแนนการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

คำถามการวิจัย

1. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเป็นเช่นใด
2. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
2. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง ความสามารถในการคิดที่วัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การคิดคล่อง การคิดริเริ่ม และการคิดยืดหยุ่น

1) การคิดคล่อง คือ ความสามารถในการคิดที่วัดจากคะแนนของนักเรียนในการคิดหาคำตอบ ได้แก่ การเขียน การพูดคำ หรือประโยคได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็วและมีปริมาณมากที่สุดในเวลาจำกัด

2) การคิดริเริ่ม คือ ความสามารถในการคิดที่วัดจากคะแนนของนักเรียนในการคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ ได้แก่ การเขียน การพูดคำ หรือประโยค ไม่ซ้ำกับคนอื่นโดยใช้เกณฑ์คำตอบที่เด็กตอบมากกว่า 1-5 คำ ที่ไม่เหมือนใครจัดเป็นความคิดแปลกและได้คะแนนมากที่สุด นักเรียนที่ตอบเหมือนคนอื่น 5 คำขึ้นไป จัดเป็นความคิดธรรมดา ได้คะแนนต่ำตามลำดับ

3) การคิดยืดหยุ่น คือ ความสามารถในการคิดที่วัดจากคะแนนของนักเรียนในการคิดที่แปลกไปจากเดิม และเป็นมุมมองใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม คิดได้หลายมุม หลายทิศทาง และคำตอบไม่ได้จำกัดอยู่ในกลุ่มหรือประเภทเดียวกัน เมื่อนักเรียนนำคำตอบมาจัดประเภทสามารถจัดได้หลายประเภท

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร จำนวน 40 คน

3. แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการหาประสิทธิภาพเครื่องมือแล้ว มีลักษณะเป็นใบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การคิดคล่อง การคิดริเริ่ม และการคิดยืดหยุ่น ในสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร เรื่อง My family, My school, Food and Drink และ The weather ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 18 ชั่วโมง)

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 9 แผน การจัด

การเรียนรู้ โดยใช้ใบกิจกรรมในการฝึกทักษะที่มุ่งเน้น
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ประกอบด้วย
1) ขั้นตอนเตรียมการ 2) นำเสนอเนื้อหา 3) ขั้นฝึกทักษะ และ
4) ขั้นสรุปบทเรียน

5. แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาของนักเรียน ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดการ
คิดคล่อง เป็นข้อสอบปรนัยไม่จำกัดคำตอบ จำนวน 20 ข้อ
2) แบบทดสอบวัดการคิดริเริ่ม เป็นข้อสอบปรนัยแบบตอบ
อย่างสั้น และ แบบเติมคำ จำนวน 20 ข้อ 3) แบบทดสอบ
วัดการคิดยืดหยุ่น เป็นข้อสอบปรนัยจัดกลุ่ม แบ่งประเภท
จำนวน 4 ข้อ

6. เกณฑ์ หมายถึง เป้าหมายของคะแนนความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนภายหลังการทดสอบวัด
ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เกณฑ์ที่กำหนดคือ นักเรียนไม่
น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีผลสัมฤทธิ์
ด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1
โรงเรียนสุเมธไพทยาการ จังหวัดอุดรธานี ที่กำลังศึกษาใน
ปีการศึกษา 2553 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรจัดกระทำ คือ แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อ
พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
2. ตัวแปรที่มุ่งพัฒนา คือ ความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นใบกิจกรรม
ที่เน้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในเชิงสร้างสรรค์ คือการคิด
คล่อง การคิดริเริ่มและการคิดยืดหยุ่น
2. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เน้นการพัฒนาทักษะด้านความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษา จำนวน 9 แผน ใช้เวลาสอน แผนละ
2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย ประกอบด้วย

การเติมคำในช่องว่าง ตอบสั้น ๆ และจับคู่

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลัง การทดลอง
กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสุเมธไพทยาการ
จังหวัดอุดรธานี ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนสิงหาคม
พ.ศ.2553

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบ
การทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One
-Group Pretest-Posttest Design)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปใช้
ในกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ตาม
ลักษณะการคิดทั้ง 3 ด้าน คือ การคิดคล่อง การคิดริเริ่ม
และการคิดยืดหยุ่น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแตกต่างของคะแนน
ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และวิเคราะห์ความสามารถ
โดยใช้ค่าร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด
โดยจำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การคิดคล่อง
การคิดริเริ่ม และการคิดยืดหยุ่น ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ก่อนและหลังการทดลอง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มเป้าหมาย
คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนสุเมธไพทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังนี้

ผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
จากการทำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
วัดการคิดทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านการคิดคล่อง ด้านการคิด
ริเริ่มและด้านการคิดยืดหยุ่นพบว่านักเรียนทั้งหมด 40 คน
มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70
จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน
คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์
ที่กำหนด คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวน
นักเรียนทั้งหมดมีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ทาง
ภาษาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ คะแนนหลังเรียนสูง

กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนสุเมธพิทยาคาร จำนวน 40 คน ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการทดลอง ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งด้านการคิดคล่อง การคิดริเริ่มและการคิดยืดหยุ่น ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสามารถส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาได้ ทั้งนี้เนื่องจาก แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดผ่านกิจกรรมต่าง ๆ มากกระตุ้นความสนใจ สร้างความเข้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด เน้นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยเชื่อมโยงเนื้อหาหลักเข้าด้วยกันการจัดการกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของผู้เรียนควบคู่ไปกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาความคิดได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน มีผลทำให้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาใน 3 ด้านคือ 1) ด้านการคิดคล่อง 2) ด้านการคิดริเริ่ม 3) ด้านการคิดยืดหยุ่น จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาทำให้นักเรียนมีผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา พลายอยู่วงศ์ (2535 อ้างถึงใน พูลผล ขาววิรัตน์, 2540) ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมทางภาษาที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนทำให้มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ วิไลวรรณ ย่านต้า (2552) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบซินเนติกส์ โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้น ควรจะมีกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์น้อยให้มากขึ้น
2. จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าจากการใช้คำถามหรือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น จึงควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายแปลกใหม่ และน่าสนใจสำหรับผู้เรียน
3. ผู้วิจัยควรมีกิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้เร็ว เพื่อที่จะให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการรอเพื่อน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมีเดีย จำกัด.

- ณัฐกานต์ ตันทิพย์. (2547). **การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- พูลผล ชาญวิรัตน์. (2540). **การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อนงค์ อินตาพรหม. (2541). **การใช้แบบฝึกโคลซเพื่อเสริมทักษะความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมรลักษณ์ สัพโพบ. (2550). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ิทานพื้นบ้านประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารี พันธุ์ณี. (2543). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.